

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

Sibiu, 6 Octomvrie st. v.

Sînt acum vre-o opt zile decînd în presa maghiară s'au putut ceti aprepări asupra unei broșuri întitulate: „Particularismus“.

Broșura, cetim tot în presa maghiară, este scrisă de un deputat al casei de jos ungurești, ales în cercul Bălașșerilor, de dl Iuliu Horváth.

Până una altă trebuie să ne mulțumim cu cunoștința ce am făcut cu broșura din cestiune prin mijlocirea ȋiarelor. Și din cît cunoaștem broșura și scim despre ea cîte ceva, putem asigura, cît titlul nu se potrivește cu cuprinsul ei. Nu de particularism este vorba. Este cît totul de altceva. Broșura dela un capăt până la celalalt nu pare a se ocupa cu o abstracțiune, cum este particularismul, ci cu ceva concret de tot, cu — Transilvania.

Multora dintre cetitorii nostri le va veni lucrul cu mirare, cît un deputat al dietei ungurești, Maghiar de origine și prelîngă toate altele și membru al partidului guvernamental, îndrăsnesc a scrie despre — Transilvania.

În adevăr, cînd își aduce omul aminte, cît a fost și este și acum cuvîntul Transilvania de perhoreșcat de cîrturarii maghiari, numai ca să nu sufere „idea de stat“ maghiar, trebuie să exclame, vrînd, nevrînd: *quae mutatio rerum!*?! Transilvania, despre care nu este demult decînd un Meternich maghiar ȋicea, cum ȋisese odată Meternich cel austriac despre Italia, cît nu mai e decît o simplă noțiune geografică, să se învrednicească de a fi tratată în broșuri maghiare și broșurile aprepate în presa maghiară! Ca să nu ne vină fenomenul acesta de tot extraordinar și neexplicabil, să nu uităm un lucru. Publicistii maghiari și precum se vede și bărbaii de stat ai Maghiarilor, numai înaintea publicului se fac cît nu vor să scie decît de noțiunea geografică a Transilvaniei. În interiorul lor se vede cît cugetă neîncetat, nu la noțiunea geografică, ci la înșaiși Transilvania, așa cum este.

„Noțiunea geografică“, dacā ar pute fi vorba numai de ȋinsa, n'ar avē pentru-ce să preocupe pe bărbaii maghiari, cārōr le place a se ocupa și se ocupă cu cestiuni politice. Cāci fiind vorba numai de noțiune, cestiunea Transilvaniei, ca atare trebuie să se considere ca și deslegată.

Ce dar' îi silește totuși să cugete la înșaiși Transilvania?

Sciu și ei, ca și noi, cāt țeara aceasta, decînd a întrat în legături cu coroana ungurească a avut o pozițiune deosebită de Ungaria proprie. De trei sute de ani încoace s'a desfăcut decātră Ungaria. Nu numai economicesce, ci și politicesce, Transilvania a avut desvoltarea ei proprie.

Aceiași publicisti și bărbai de stat ai Maghiarilor sciu și care a fost modul, prin care Transilvania a ajuns a fi earăși în legătură mai strînsă cu Ungaria. Ei sciu, cāt adevărata locuitorime a Transilvaniei, cînd aceasta fîi întrupată în Ungaria, nu s'a putut pronunța. Din temere, de bună seamă, cāt Românii vor protesta contra întrupării, bărbaii politici ai Maghiarilor au meșșugit, ca vocea Romānilor, a maiorității prevalente a locuitorilor Transilvaniei, să nu se poată auȋi. Aceasta în decursul a trei decenii din secolul acesta în două rînduri, la 1848 și la 1865.

În cele din urmă au mototolit cum au putut cestiunea transilvană, dar' n'au deslegat-o; vocea Romānilor cu toate aceste nu s'a putut suprima cu totul. Românii au protestat. Protestul lor zace, ce e drept în archiv, acoperit de prav, dar' există.

Scopul întrupării Transilvaniei în Ungaria, pentru bărbaii politici ai Maghiarilor n'a fost ca să ridice țeara materialicesce sau moralicesce. Nu. Cu idea aceasta bărbaii politici ai Maghiarilor încă n'au ajuns a se ocupa. Pentru ei de vre-o cinci-deci de ani încoace a fost cestiune de viață maghiarisarea. Ar pute ȋice și ei cu tot dreptul, cāt maxima lor de viață este: „Peară, lumea numai să putem maghiarisa.“

Pentru scopul acesta au desvoltat toȋi Maghiarii, cāȋi se ocupă cu politica, o stăruință nespūs de mare. Pentru scopul acesta jertfesc tot, până și reputațiunea lor de oameni cu judecată sănătoasă.

Într'aceasta însă aflăm noi motivul pentru interesul politicilor maghiari de Transilvania.

Au vȋȋut adevă, cāt legea așa numită a naționalităȋilor, nici cālcată de ei în picioare și sucită și resucită cum să le vină lor la socoteală, nu folosesc nimica. S'au pus așadar' și au făcut alte legi maghiarisătoare pentru instrucțiunea întregă. Au vȋȋut cāt nu e de ajuns, cāt nu duc nici aceste la scop. Au dat ordine și circulare secrete pentru excluderea limbilor nema-ghiare din viața publică etc. etc.

După-ce opera sisifică s'a afirmat de nou, cu toate cāte s'au întreprins în timp de aproape două decenii, au pus mîna pe „kultur-egylet“. Este tinără instituțiunea aceasta, dar' pare-că de pe acum dovedesce, cāt nici ea nu va fi în stare a duce la scop.

Nu e, firesc lucru dar', decāt să se caute alte mijloace pentru atingerea succesului.

Dl deputat Iuliu Horváth, din cāte am putut afla din ȋiarele maghiare, pare cāt ar vrē să derive acum cestiunea maghiarisării pentru Transilvania pe teren economic. Ȋînsul crede cāt trebuie să se iee cestiunea economică a Transilvaniei ca basă de operațiune.

Cestiunile economice nu sînt numai moderne, ci și folositoare. Ar pute avē cineva vre-o excepțiune contra dlui I. Horváth, cînd se prezentează în costum economicist?

Desigur nu. Și ei, adevă Romānii, fac tot ceea-ce pot și dacā nu li s'ar pune atâtea pedeci cu aplicarea legii de comasare, cu segregări, cu regulări de ȋinerea de vite, cu convențiunea vamală cu România, ar face cu mult mai mult pentru ridicarea economică a țerii.

Însē e deosebire între dl Iuliu Horváth și între Romāni. Ȋînsul nu se vede a se fi emancipat de idea maghiarisării.

Aceasta transpiră printre șirurile cāte ne sînt cunoscute din broșură după extrasele din ȋiare.

Ȋînsul scrie despre economie, dar' nu cugetă la ea, ci la altceva și aci e pēcatul.

Atunci, putem asigura, cāt nici felul acesta de literatură nu va duce la scop. Transilvaniei ca și Ungariei preste tot îi trebuie altă medicină. Maghiarisarea le dē-răpână, le pune bine pe amēndouē.

Deci dacā numai maghiarisarea este interesarea de Transilvania, pagubă de osteneală, pagubă de hārtie și de negreală.

Revistă politică.

Sibiu, 6 Octomvrie st. v.

Cestiunea bulgară a întrat și în congregațiunile comitatense din Ungaria. După-cum 'i-se scrie din Neutra ȋiarului „Egyetértés“, advocatul Ludovic Mérey a așternut în cea din urmă adunare generală a comitatului următorul proiect de rezoluție: Congregațiunea municipală să hotărască: 1. Cāt privesce de atentante în contra libertăȋii înnăscute a popoarelor și condamnă acele uneltiri politice, prin care agenȋii diplomatice ai Rusiei produc în Bulgaria desbinări în numele ȋarului sau cel puȋin provocādu-se la el, întărită partidele una în contra celeialalte, agitează poporul în contra legilor fundamentale ale statului și se nisuesc a conturba pacea publică și a provoca anarhie prin amestecul lor neîndreptăȋit. 2. Cāt privesce de o urgentă necesitate independența statului ungar și neafirmarea lui dela influența și suveranitatea Rusiei, fiindcă numai singur prin aceasta se poate asigura întărirea statelor balcanice și bunăstarea materială a popoarelor, prin ceea-ce și patriei noastre se creează un puternic scut în contra atacurilor din Orient. — În vederea acesteia comitatul să roage pe dietă și pe guvern: ca să-și ȋină de datorință a asigura independența Bulgariei și libertatea politică a populaȋiunii acestei țeri în consonanță cu opiniunea publică a țerii și cu folosirea întregii influențe și a tuturor mijloacelor de putere ale coroanei ungare.

Desigur acest proiect de rezoluție o să deē mult de gāndit principelui de Bismarck și întregii diplomaȋii europene!?

Foița „Tribunei“.

Un nou adept.

I.

El lucru sciut de toată lumea română, cāt noi, oamenii grupaȋi împregiurul „Tribunei“, sîntem aderenȋi ai așa numitei „direcȋiuni nouē“, care acum nu mai e de loc nouă. Și sîntem nu de ieri, nu de alaltăieri, ci demult acum, chiar dintru începutul modestei, dar' stăruitoare noastre lucrări literare.

Era un timp, cînd Maiorescu era aici în Ardeal foarte urgisit, fiindcă îndrăsnia să combată cu toată asprimea exagerările scoli delă Blaj, cāreia astfel 'i-se exagere un loc atāt de însemnat în desvoltarea noastră literară. Noi eram și atunci aderenȋi ai „nouei direcȋiuni“ și nu ne simȋiam de loc atinși, cānd ni se ȋicea în batȋcură, cāt sîntem „Junimea“, ceea-nici ai lui Maiorescu, ci am lucrat înainte, ca să propagăm aici ideile preconisate de „Junimea“ din Iași. Am lucrat și am luptat, ba lucrăm și tot mai luptăm încă, fiindcă ideile noastre sînt în contradicere atāt cu tradiȋiunile literare ale mai multor generaȋiuni, cāt și cu preocupăȋiunile altfel generoase ale unei părȋi din contimporanii nostri, — și astfel numai luptānd și pas cu pas putem rēșbi.

Trebuie dar' să ne bucurăm, cānd ni se anunță de undeva vre-un nou adept, un nou susȋtor, un nou luptător, cānd contingentul ni se sporește cu unul.

„Junimea“ însă, cāreia 'i-s'a ȋis adese-ori, — poate cu oare-care drept, — cāt este o „societate de mutuală admiraȋiune“, nu își numără membrii, ci îi cāntăresce, și de aceea a proclamat pentru întrunirile ei literare principiul: „Entre qui veut, reste qui peut“, „între cine vrea, rēmane cine poate“.

Întrebarea e dar', dacā noul adept e dintre cei-ce pot să rēmană.

Nu este! — vor striga cei mai mulȋi, cānd vor afla, cāt acest nou adept e unul dintre cei doi titulari ai celor două catedre de literatură română dela cele două universități maghiare.

Noi nu sîntem de aceeași părere.

Cāt pentru unul dintre acești titulari, dl Alexandru Roman, d-sa este om vechiu, cu pozițiune de mult hotărîtă în viața noastră literară, și chiar putēnd să rēmană, nu voiesce să într. Colegul d-sale însă, dl Grigorie Moldovān, om mai tiner și poate și cu vederi mai moderne, este un factor încă necunoscut în viața noastră literară, și nimeni nu poate sci, care este adevărata valoare a acestui nou factor.

Deocamdată scim numai, cāt de aici înainte la universitatea din Cluj nu se va propaga spiritul, pe care îl propaga dl Alexandru Roman la cea din Pesta, cāci noul titular dela Cluj este

un admirator al lui Maiorescu, un zelos aderent al „nouei direcȋiuni“, — adevă, — așa între noi să fie ȋis, — un tovarēș de luptă al nostru.

Nu-l cunosc pe dl Grigorie Moldovān decāt din cāteva articole publicate prin deosebite ȋiare maghiare și din cāteva încercări literare scrise tot în limba maghiară; din aceste am dobāndit însă convingerea, cāt nu este neîntemeiată reputaȋiunea, pe care o are D-sa în cercurile romāne. Nu trebuie cu toate aceste să scāpăm din vedere, cāt astāȋi dl Grigorie Moldovān este profesor de limba și literatura română la o universitate, la care mulȋi tineri romāni își fac studiile; din consideraȋiune cātră acești tineri trebuie să-ȋi dăm profesorului importanța, care omului poate-cā în adevăr nu 'i-se cuvine.

Precediu se scie, dl Grigorie Moldovān a lucrat pentru secolul Mestru al acum curgător. Nu sciu de ce. Unii susȋin, cāt 'l-a luat, fiindcă se temea, cāt nu va avē auditoriu, ear' alȋii iau acest concediu drept timp de pregătire. Va fi una, va fi alta, vor fi amēndouē deodată, bine este, cum s'a făcut, fiindcă sînt între tinerii dela universitatea din Cluj mai mulȋi, care cunosc literatura română mai bine ca dl Grigorie Moldovān, care ar fi avēnd să le fie povēȋitor în studiarea literaturii romāne.

Convingerea aceasta a putut ori-ȋi-cine să o dobāndească din primele probe, pe care le dă D-sa despre competenȋa sa în materie de literatură română, două dări de seamă despre „Ety m o-

logicum magnum Romaniae“, publicată una într'un ȋiar din Cluj, ear' cealaltă în foița oficiosului „Nemzet“ din Budapesta.

Mē voiui margini la aceasta de două dare de seamă, pe care și dl Moldovān a pus mai mult temei, deoarece-ce a publicat-o într'un mai important ȋiar.

În această dare de seamă asupra unei lucrări științifice constat înainte de toate un lucru străin oamenilor cu deprinderi literare, pe care îl pun în sarcina înȋiririi maghiare, sub care a crescut și lucrează autorul: o *tendență*.

Dl Moldovān nu scrie, pentru-cāt scie adevărul și voiesce să-l propage între cei ce nu-l sciu, ori să-l susȋie față cu cei-ce îl tăgăduiesc, ci pentru-ca să producă un efect și anume un efect favorabil propriei sale persoane.

Favorabil acest e — dispune față cu toȋi aceia, cari au lucrat ori lucrează aici în țeara noastră pentru cultivarea limbii și literaturii romāne.

D-sa n'a avut nobila ambiȋiune de a-ȋi cāștiga titluri la stima și la iubirea fraȋlor sei romāni. Urmarea este, cāt a fost exclus din societatea română, și cāt nici un Romān, care ȋine la stima și la iubirea fraȋlor sei, nu mai șede la aceeași masă cu D-sa, nu mai stă de vorbă cu D-sa, nu mai vrea să aibă a face cu D-sa nici în clin, nici în mănec, nici la coborîș, nici la urcuș. Ȋignit de această excomunicare din obștia romānească, vine acum să le spună Ma-

Guvernul bulgar a răspuns acum și la a treia notă rusească, care a avut de obiect conturbările ordinii de Duminică. Răspunsul e o expunere a ministrului bulgar de interne asupra cercetării, ce s'a făcut cu privire la evenimentele din ziua alegerii în Sofia, din care reeasă drept dovadă a comunicărilor despre acel incident, că răsvrătorii aparțin taberei opoziționale și se bucură de scutul agenției rusești.

În cercurile din Berlin, care stau în atingere cu diplomația, se crede că desvoltarea crizei bulgare va lua un curs foarte încet. Unica părere hotărâtă, pe care au exprimat-o aceste cercuri dintru început asupra afacerii bulgare, a mers într'acolo, că Rusia nu va pași la o ocupare a Bulgariei. Și în cele din urmă săptămâni țineau încă mult la această conviețuire și în încă și astăzi, când fiascul agenților ruși în Bulgaria se pare a apropia o deslegare violentă a greutăților, ce s'au creat Rusiei. Se admite, că Rusia se va încerca a continua lupta în același mod, în care a purtat-o până acum, și așa poate să mai treacă mult timp la mijloc, până când va ajunge lucrul la o clarificare a situației.

Din Sofia se împărtășește, că într-o nouă notă, scrisă într'un limbaj amenințător și vătămător, agenția rusească a accentuat din nou ilegalitatea alegerilor și a pretins cu urgență amânarea întrunirii Sôbraniei. Guvernul bulgar i-a răspuns apoi ear' în mod denegător, provocându-se la constituția și la legile țării. — Pricas-ul pentru convocarea Sôbraniei la Tîrnova pe 15 Octomvrie st. v. e deja signat și se va publica zilele aceste.

Până-ce după „Berliner Tageblatt“ ar trebui să ținem seamă de posibilitatea, că Turcii vor intra în Rumelia-orientală, o scrisoare din Petersburg a ziarului „Vossische Zeitung“ împărtășește, că atitudinea Rusiei față cu restituirea principelui Alexandru se va manifesta mai înainte prin abținerea, de a recunoaște definitiv împreunarea Bulgariei cu Rumelia-orientală.

„Particularismus“.

Budapesta, în 14 Octomvrie n. 1886.

I.
„Cele mai multe dintre cestiunile, care privesc interesele părților ardeleni, ori-cum sunt de ardețoare, totuși, ca cestiuni de ți, nu se pot rezolva, ci, ca părți ale acelor cestiuni mari, care se rapoartă la desvoltarea economică, națională, politică și socială a statului, nu numai în interesul statului, dar' chiar și în interesul părților ardeleni, trebuiesc îndreptate spre o rezolvare ca scop hotărât și cu urmări pentru viitor“.

În chipul acesta se rostă în zilele trecute unul dintre oamenii mai de valoare ai Ungurilor din Ardeal, dl Iuliu Horváth. Și, în mare parte, are dreptate dînsul. Nici o parte a Ungariei nu este așa mășter tractată de puternicii zilei ca bietul Ardeal.

ghiarilor, că aceia, care l-au exclus din mijlocul lor, sînt nise nemernici, și ia drept mărturie tot autorități mari, pe Maiorescu, pe Hăjdău, chiar pe Regele Carol I, care toți sînt de părerea D-sale.

Tendența aceasta e lămurită și urmărită cu consecvență. Când ne dăm însă seamă, ce scie dl profesor și cum judecă, aflăm c'a apucat numai pe ici pe colo câte ceva, că n'a urmărit cu destulă luare aminte nici măcar mișcarea literară a timpului, în care trăiesce, și că nu e în stare să-și formeze o idee clară despre cele ce se petrec în viața noastră literară.

„România, — începe dl Grigorie Moldován, — le-a grăit astfel oamenilor de știință români din Ungaria:

„Dela voi am primit toată lumina; unirea mea Sinkai a suscit-o în secolul trecut; instrucțiunii mele Lazar i-a dat direcțiune; literatura mea diaristică am primit-o dela Barițiu; războaie și împăcări interne m'au preocupat veacuri îndelungate, n'am putut să cultiviez câmpul limbii, iarba crește pe el cu îmbelșugare, sînt nenumărate pe el florile, dar' multă e și buruiana: veniți, cultivați-l, ordonați locul și numele fiesc-cărei flori, ca să știu ce am.“

Dl profesor citează apoi pe Sion, care spune, că e „dulce și frumoasă limba românească“, apoi urmează:

„Această limbă frumoasă au terfelit-o filologii noștri; această limbă au scos-o din firea ei, din forma ei, au pus pe ea fustă, turnură și chignon, i-au făcut dantură nouă, i-au sulemit cei doi obraji și limba s'a făcut o schimăsură. De dinții ei se nu te atingi, căci cad, pîrlu li ese, pe obraji ei nu poți să apeși sărutatul, fiindcă sulimanul te pîtează.“

De vrei să cauți și să afli nedreptăți strigătoare, du-te la judecătoriile din Ardeal; de doresci să ți-se ridice pîrlu, du-te de cercetează administrația publică în Ardeal; de ai de gând să constatezi regres pe terenul industriei, du-te tot acolo; și tot acolo ai să mergi, dacă vrei să afli cea mai strașnică decadență în privința comerțului. Apoi de tractamentelor confesiunilor și al scoalelor confesionale nici nu mai vorbesc.

Nu-i vorbă, progres adevărat nici în Ungaria proprie nu prea afli, dar' față cu Transilvania tot pare-că stau lucrurile mai altfel.

Și pentru-ce atîta ticăloșie în romanticul Ardeal? ce a pîcăut el, pentru-ca să merite o astfel de soarte?

Dl Horváth dîce, indirect, că pentru aceea este așa cum este, fiindcă cei dela putere, aflând rînilor, le-au mitigat de pe o ți pe alta, dar' nu au încercat operarea lor. Și până-ce nu se va face o cură radicală, până atunci tot din rîu în mai rîu avem să mergem. Nu-i vorbă, idea în sine nu ar fi tocmai de condamnat. Nor' încă sîntem de firma credință, că starea de astăzi a Ardealului nu mai poate ține mult. Peteciturile făcute ici colea nu sînt de ajuns: trebuie să se facă o schimbare radicală. Și că această schimbare trebuie să urmeze mai curînd sau mai tîrziu, este o urmare firească a dorinței obștești a poporului. Vorba e numai, că într'un fel dorim noi și într'alt fel dorim alții schimbarea. Dovadă despre aceasta sînt următoarele cuvinte ale numitului autor: „Cu aceea părțile ardeleni s'au împăcat de mult, — fiindcă s'au așteptat la așa ceva, — că mica țeară autonomă de odinioară, prin incorporarea ei în statul maghiar va pierde toate avantajele, pe cari o țeară mică, ca stat autonom, le ofere cetățenilor sei și societății sale; însă tocmai așa de puțin am regretat-o precum au regretat-o micile state italiene, când s'au intrupat în statul unitar italian“.

Veți aici ni se deosebesc părerile.

Dl Horváth, ca ablegat dietal, ar trebui să scie mai multă istorie: noi ne credem în drept a cere mai mult dela dînsul. Să ne spună d-sa, ce asemănare se poate face între Ardeal și între micile state italiene? locuiesc în acele câte patru neamuri de oameni, și între acestia sînt mai mulți străini decît Italiani? S'au luptat oare naționalitățile nemaghiare din Ardeal alături cu Ungurii, pentru-ca să se incorporeze, precum au făcut-o locuitorii micilor state italiene? Nu. Nici odată!

Doar' va scî și domnialui, că la anul 1848, cel puțin trei părți din locuitorii Ardealului au fost pe partea împăratului și nu pe a lui Kosuth; și ar trebui să scie și aceea, că aproape trei părți din totalitatea locuitorilor, nu mai de parte, decît la anii Domnului 1881 și 1884, prin reprezentanții sei, au protestat sus și tare contra uniunii.

Aceste am dori să le scie fiecare ablegat dietal și sciindu-le, ne-ar păre bine să ne cruțe cu asemănări așa de nepotrivite precum este cea de sus.

La aceea adevărat, că și noi ne-am așteptat, că prin incorporarea la Ungaria cetățenii Ardealului au să-și peardă toate avantajele de mai înainte. Dar' tocmai aici este rațiunea protestelor noastre; tocmai fiindcă noi doriām să rămînem și mai departe în folosul avantajilor de mai înainte nu ne-am putut asocia cu oamenii,

care au fost povățuiți de resoanele expuse de dl Horváth.

Are să scie dl Horváth, că noi am prestat multe jertfe pentru acele avantagii și de aceea nu ne-am putut și nu ne putem nici odată învoi la renunțarea lor. Să scie, că noi le regretăm din adîncul inimii noastre.

Și mai ales pentru-ce le regretăm?

Pentru-că eată în naivitatea sa cum continuă dînsul:

„Prin uniunea Ardealului noi*) am dorit o Ungarie puternică, care să ne dea sprigin și să ne apere întru susținerea intereselor neamului nostru, a constituției noastre, a economiei și a finanțelor noastre“.

Va să dîcă pentru aceste cuvinte nu au regretat domnialor uniunea cu Ungaria; pentru ele au abîș cu atîta lăpădare de sine de avantajile de mai înainte.

Minunat!

Adecă cam a patra parte a locuitorilor unei țeri autonome întrupează statul autonom, în care trăesc, la altul, și încă, pentru-ca să imiteze micile state italiene, fără părere de rău; ba mai mult! au abnegația de a abîșe de bună voie chiar și de avantajile avute până-ce erau cetățeni ai micului stat autonom. Și pentru-ce toate acestea? Numai și numai pentru-că aveau credință, că prin aceasta Ungaria are să devină un stat puternic și care are să le apere interesele lor pe toate terenurile.

Credința lor se-i mîntuie!

De altfel lucrul este lămurit. Boala cea grea a dîșilor și de astă-dată este scoasă la iveală: se jertfesc autonomii, se jertfesc avantagii, numai și numai pentru-ca să se poată propaga mai cu putere maghiarisarea. Căci, bat-o s'o bată, ear' de ea este vorba.

Ori își aduce cineva aminte, ca Sașii ori Românii din Ardeal să fi încercat asimilarea Săculilor sau a Ungurilor? Sînt om vechiu acum, dar' una ca asta n'am auzit-o încă dela nici un om în toată firea. Am auzit-o, ce e drept, dela Unguri, dar' de bună seamă nici ei înșiși nu o cred, numai de! pricină trebuie să caute și ei când vreau să facă nedreptate. Lupul încă a aflat pricină ca să pape bietul miel, dîcînd că-i turbură apa, deși mielul sta mai la vale. Kaulbars încă se plînge, că nu este ordine și liniște în Bulgaria, dar' cere cu insistență slobozirea din închisoare a revoluționarilor, și pune toate în mișcare, pentru-ca să provoace sgomote și turburări.

Dealtmîntrelea nici n'a fost cu puțință așa ceva: Sașii n'au putut încerca asimilarea fiind prea puțini, Românii n'au putut-o, fiindcă decînd trăiesc la olaltă cu Ungurii, nici odată n'au fost domni ai pămîntului și ai țerii lor. Și se o spunem verde, ei nici n'au voit-o aceasta, fiindcă din firea lor nu se ocupă bucurios cu utopii: sînt oameni cumpetați și chibzuți.

Sincer mărturisim, că ne cuprinde mirarea de frații Maghiari în fața atitudinii lor. Oamenii serioși nu pot crede, că supusul poate asimila pe stăpînul seu, căci nu e firesc lucrul acesta. Și dacă ar fi cu puțință una ca asta, oare nu ar rezulta în mod logic, ca să nu mai umble dîșii după utopii?!

Dar' se-l lăsăm ear' pe dl Horváth să vorbească mai departe:

*) adecă Ungurii și Săcenii.

„Nu voi să comparez trecutul cu prezentul — dîce dînsul — aceasta, sine ira et studio, o poate face ori-șicine; însă deși evit comparația, nu pot retăce împregiurarea, că dacă se ivesc neglijențe (mulasztások) și regrese, vina nu ni se poate imputa nouă, cari ne-am jertfit totul ce am avut și cari ne-am pus soartea în mâinile legislativei și a guvernelor Ungariei“.

Doamne păzește de invinuirii! Cum ar fi cu puțință să se facă imputări oamenilor cu abnegație și cu dispoziție pentru a presta jertfe pe altarul patriei? Laudă și ear' laudă lor! Numai căt dl deputat vine în contradicție cu sine însuși. Din expectațiunile sale se poate ușor vedea că nu din înădm curat au prestat jertfe, dacă jertfe le nu mesc, ci pentru-ca în schimbul lor să capete o poziție comodă și scutită de orice griji. Nu e vorbă, aceasta am știut-o noi de mult, dar' totuși ne vine bine să o auzim din gura unui membru al partidului guvernamental.

Știut-am noi bine, că pentru aceea și-au pus dîșii soartea în mîna legislativei și a guvernelor Ungariei, pentru-ca toate avantajile micului stat autonom de odinioară să le pice numai și numai lor mură în gură. Dar' tocmai pentru-că am știut această tendință, nu am putut renunța și noi ca micile state italiene la avantajile de mai înainte.

Se pare însă, că dl Horváth a început a-și pierde răbdarea. Și, după conceptul dînsului, nici nu e mirare, căci ați mîne se împlinesc 20 de ani dela uniune și, lucrul naibii, Românii tot Românii, Sașii tot Sași au rămas. Și, de bună seamă, aceasta îl supără pe dînsul și pe cercurile ce le reprezintă. Ei! dar' ce să le facem? Nu noi, dar' nici dînsul nu este de vină. Întrebarea e, că cine este vina?

Din vorbele dînsului se pare că guvernul, căci despre el susține, că numai cataplasme a folosit, dar' de operat nu a operat nimic. Așa credem și noi, că guvernul e de vină că nemulțumirea e generală în mult cercatul Ardeal. Cu toate aceste și aici, ca și la alt loc, părerile noastre, în cauzele și în consecvențele lor, se deosebesc foarte mult. Precînd dl Horváth învînuesce guvernul, pentru că nu a desvoltat o lucrare mai intensivă în treaba scutirii intereselor neamului maghiar, pe atunci noi, naționalitățile nemaghiare, tocmai pentru aceea îl învinuim că el, spre acest sfîrșit utopic, a jertfit și jertfesc încă prea mult. Înțelegem jertfe nu numai materiale, dar' și morale. — Căci de dragul neamurilor sale a lăsat guvernul să rămîna acolo în vigoare până astăzi altă lege electorală decum este în Ungaria proprie; de dragul lor a adus așa precum sînt legi pentru scoalele medii, pentru introducerea limbii maghiare în scoalele populare, tragerea în cercetare disciplinară a învățătorilor etc. etc. Precînd dînsul doresce cura radicală exclusiv în favorul rasei maghiare, pe atunci noi am dori-o aceasta în folosul tuturor cetățenilor ardeleni: în interesul prosperității comune; precînd dînsul amenință cu deslipirea decătră Ungaria, pentru-ca să înpingă guvernul și mai departe spre prăpastie, pe atunci noi amenințăm și stăruim la aceea tocmai pentru-că ni se consumă mai tot sucul numai și numai spre slăbirea și ruinarea noastră. G. p.

Cronică.

Numiri. Maiestatea Sa Monarchul a numit pe colonelul în statul major și șeful statului major al corpului 12 de armată Leopold Gustas de comandant al 27 brigadă de infanterie; pe sub-colonelul în statul major al corpului 12 de armată Camillo cav. de Gunesch de șef al statului major al acelu corp.

Sinodul bisericii gr-or. sêrbesci se va întruni în 20 Octomvrie, ear' congresul în 9 Novemvrie n. În locul comisarului regesc îmbolnăvit Eduard Cseh va asista ca comisar, comitele-suprem al comitatelor Panciova și Vêrșet Alexandru Nicolici.

Introducerea monopolului de chibrituri. Se vorbește, că ministrul de finanțe contele Szapáry are de gând să facă un proiect pentru introducerea monopolului de chibrituri în Ungaria. În Ungaria se fabrică foarte multe chibrituri, de aceea și concurența e mare, prin urmare nu scim în defavorul fabricanților sau în cel al consumului voesc de miristru a introduce acest monopol. Se înțelege, că în cercurile interesate a produs mare iritațiune acest proiect. — Monopol de chibrituri există mai demult în România și în Turcia.

Himen. Ieri în 18 l. c. și-a serbat cununia în biserica gr-or. din Pecica dl Savu Măcinic, notar în Micăla cu d-șoara Vasilea Cristea.

O nouă „afacere militară“. „Egyetértés“ află un nou gravamen în ordonanța intendanțurii c. r. a corpului de armată 4, emisă la 3 l. c. n., prin care se dispune, că în viitor toate documentele scrise în limba maghiară, ce le va

„Presă din Ungaria predica într-o limbă cu totul nouă; în academie tot oamenii noștri au făcut un nou dicționar, în trei volume groase, cu mai multe mii de cuvinte nouă, ca în secolul trecut Chinezul Chien-lung, nimeni nu le scia, decăt aceia, care le iscodiseră, Laurianu, Massim, Hodoș și Barițiu.

„Steaua conducătoare era romanismul, scopul de a purifica limba de tot cuvîntul străin, de toată forma străină — până la nărođie“.

Se ridică însă Maiorescu și începe lupta.

„Maiorescu, — dîce dl Moldován, — a scris mai multe broșuri (rôpiratot), în care biciuiesc cu asprime limba neromânească a foilor române din Ungaria și arată, că limba, în care scriu acești scriitori, e cea mai stricată. Renumita gramatică a lui Cipariu, dicționarul academiei și „Tentamen criticum“ al lui Laurianu le numesc curiozități literare“.

Intervine apoi Alexandri, intervine Ureche, intervine Hăjdău, intervine, în sfîrșit Regele Carol I și se creează „Etymologicum magni Romaniæ“.

Dl Moldován mai citează și discursul rostit de Regele Carol I în cestiunea aceasta, apoi încheie:

„A fost trebuință de intervenirea Regelui, ca să înceteze ridicola lucrare a creării de limbă prin majoritate de voturi; a fost trebuință de glasul Regelui, ca să între în academie limba poporului în locul acelei creațiuni, ce nu putea rezista la nici un fel de critică și pe care, precum s'a enunțat și Regele, poporul n'o înțelegea.

„În România aerul s'a curățit dar' și limba respiră liber și cu plămîni sănătoase. În toate ramurile guvernamentului, în legislațiune, pe toate catedrele, în saloane limba poporului s'a ridicat deasupra, și dicționarul lui Laurianu a fost dat cu toate curiozitățile lui la o parte.

„Nu astfel însă la noi. La noi în gimnasiile române, la cele două universități, în presă (afară de „Tribuna“), în întreaga societate se evită ori-șice cuvînt străin, și mai ales dacă e maghiar nu i-se dă grație în nici un fel de împregiurări.

„Nici douăzeci de ani nu trebuiesc și România nu va înțelege limba noastră, fiindcă la noi direcțiunea cea bună nu are reprezentant“.

Nu are reprezentant?

Dar' noul titular al catedrei dela universitatea din Cluj nu este oare cel mai declarat reprezentant al acestei bune direcțiuni?

Da! — precum se vede, — el este, — dar' tocmai aceasta ar pute să-i strice foarte mult direcțiunii.

S'a trezit cam tîrziu dl Grigorie Moldován cu zelul seu pentru „dulcea și frumoasa limbă a poporului“, pe care a învățat-o, așa cred, dela maică-sa, precum am învățat-o și noi, astialalt, dela maicele noastre, și în care va fi cerut, precum am cerut noi, prima bucată de pâine, — prea tîrziu s'a trezit, și acum, după-ce atît amar de timp a cerut în altă limbă pâinea de toate zilele, prea mult mî tem, că iubirea cătră limba maicii sale îi va fi luată drept fărîcie, și că d-sa va strica numai causei, pe care vrea să o servească.

Ioan Slavici.

(Va urma.)

asterne vre-un arândator, să aibă și o autentică traducere germană.

Filoxera în Ungaria. După un raport al ministerului de agronomie, e în creștere numărul comunelor bântuite de filoxeră și anume cu 146. La finea anului 1885 erau vile alor 396 comune bântuite de filoxeră, astăzi se urcă numărul comunelor la 542.

„Seđi“! Un număr al ȳgyvédek Lapja conține un atac violent în contra conducătorului judecătorei criminale din Budapesta a dlui Francisc Székács. În decursul ascultării martorilor, cu pricina procesului Gazdag, s'a ridicat un apărător voind a face o obiecțiune, la ce presidentul i-a strigat cu o voce de stentor „seđi“! și apărătorul a și ocupat earăși locul. La sfârșitul ascultării, a declarat apărătorul, că voește a depărta un alt martor, a cărui prezență nu era la loc. De bună seamă că presidentul ar fi satisfăcut acestei cereri, de cumva lăsa să vină apărătorul la cuvânt. — ȳiarul amintit provoacă camera advocațială precum și singuraticile cluburi a protesta energie contra atitudinii domnului Székács.

Sinucidere. Secretarul universității săsesci, Ioan Siegler, și-a luat ieri viața prin o împușcătură de revolver. Motivele faptei sunt necunoscute. Siegler s'a bucurat în Sibiu de simpatii tuturor ce l-au cunoscut și tocmăi de aceea condolența pentru văduva și cei doi copii rămași e generală.

Afacerea Herbert-Christen. Precum sciut este au voit a provoca secundanții lui Christen pe Herbert, pentru nescari cuvinte vătămătoare rostite de acesta față cu ce doi secundanți. Acum se scrie din Cinci-Biserici, că provocarea plănuită au întrelăsat-o secundanții lui Christen, se ȳice la ordinul comandantului de regiment. Prin aceasta s'a sfârșit afacerea militară din Cinci-Biserici într'un chip neprevăzut, dar mulțumitor.

Mortalitatea în orașele mai mari ale lumii. Oficiul sanitar din Berlin comunică următorul raport asupra mortalității în orașele mai mari ale lumii, și anume din 100 locuitori au murit începând din 26 Septemvrie până în 2 Octomvrie în Berlin 26.6; în Breslau 30.9; în Königsberg 31.0; în Hanovera 38.0; în Kassel 8.1; în Magdeburg 29.0; în Stetin 24.6; în Altona 25.3; în Strassbourg 30.6; în München 30.8; în Nürnberg 32.7; în Augsburg 29.4; în Dresda 28.0; în Lipsa 19.0; în Stuttgart 23.7; în Karlsruhe 18.7; în Braunschweig 29.9; în Hamburg 30.9; în Viena 23.9; în Budapesta 52.2; în Praga 23.1; în Crocova 27.5; în Amsterdam 21.9; în Basel 25.0; Bruxelles 31.5; în Paris 21.0; în Londra 17.0; în Glasgow 21.8; în Liverpool 26.4; în Dublin 22.8; în Edinburg 14.8; în Copenhaga 30.4; în Stockholm 18.8; în Christiania 27.4; în Petersburg 22.9; în Varșovia 32.8; în Odessa 38.3; în Roma 21.1; în Turin 18.3; în Alexandria 48.7; în Filadelfia 19.8; în Baltimore 20.4; în Calcutta 23.0; în Bombay 21.8. În săptămâna din urmă mai din toate orașele europene sosesc sciri, că mortalitatea e încă în scădere; numai din orașele Hanovera, Augsburg, Stuttgart, Braunschweig, Basel, Christiania și mai ales din Budapesta sosesc sciri, că a crescut acolo mortalitatea.

Din aceste împărțări statistice reese, că nicairi pe pământ nu e mortalitatea așa mare ca în capitala Ungariei, nici chiar orașele situate în clime mai călduroase sau mai umede nu pot presta un număr așa mare de mortalitate ca Budapesta. În săptămâna din cestiune au murit în Budapesta de 2 ori mai mulți ca în Berlin de 2 1/2 ori mai mulți ca în Viena și Paris, de 3 ori mai mulți ca în Wiesbaden și 7 ori mai mulți ca în Kassel. — Precum se vede cea mai nesănătoasă situație o are capitala fericitei Ungarie. „Ar fi timpul să se îngrijească odată oficiul orașenesc și pentru îmbunătățirea stării sanitare“ ȳice „Bud. Tagb.“.

Cruce monumentală. Comitetul parochial din Caransebeș a decis a pune o cruce monumentală de marmură la mormântul răposatului căpitan Dimitrie Miculescu, care a testat bisericii casa sa din Caransebeș. Ridicarea crucii monumentale se va îndeplini în ȳiaua sftului Dimitrie, în 26 Octomvrie a. c. cu ocaziunea parastasului, ce se va ține conform testamentului pentru sufletul în Domnul fericitului binefăcător al bisericii.

Recolta de cucuruz în comitatul Caraș-Severin este atât de slabă, încât lipsa acestui articol principal de trai al populațiunii însușă cele mai mari îngrijiri. La aceasta se adaugă și calamitatea, că pământul în urma secetei continue este atât de tare, încât este cu neputință a-l ara pentru sēmēnăturile de toamnă.

Memoriul lordului Beresford. „Pall Mall Gazette“ a provocat o mare senzațiune prin publicarea unor extrase dintr'un memoriu, pe care lordul Charles Beresford, membrul administrațiunii admiralității, în calitatea sa oficială l-a înaintat ministrului marinei. Lordul Beresford blamează fără cruțare starea, în care se găsește astăzi marina. El afirmă, că Angliei îi lipsește astăzi o conducere inteligentă în ceea ce privește flota. Flota nu e pregătită pentru un război. Admiralitatea cu toată experiența dela 1885 a neglijat de a stabili un plan pentru procurarea materialului de război, precum Germania, Franța și Rusia în acest scop au un stat-major deosebit, care stabilesc chiar și cele mai minuțioase planuri pentru preparativele de război. Îndeosebi e condamnată întocmirea, care înlesnește vasele

străine, ce plutesc pe apele îndepărtate să poată afla mai curând declararea de război, decât vasele engleze. Efectivul marinei în timp de război e insuficient. Prima rezervă a flotei fraceze în 48 oare e mobilizată. Anglia însă are trebuință de 5 zile pentru o asemenea mobilizare. Stațiunilor coloniale engleze le lipsește un plan pentru procurarea de cărbuni, ear' o ordine de bătaie nu există de loc. În fine lordul Beresford propune, pentru procurarea de informațiuni, înființarea unui departament deosebit, care ar avē să se informeze despre starea flotelor străine și despre noile invențiuni, cum și de a se ocupa cu tot felul de proiecte privitoare la pregătirea de război.

Aminarea sērbării dela Curtea-de-Argeș. Din cauza ploilor torențiale de ieri, sērbarea inaugurării bisericii Curtea-de-Argeș s'a amân timer pentru Duminecă, 12 curent v. Sērbarea se va face tot după programa publicată.

Procesul archimandritului Veniamin Popescu din Macedonia, inculpat pentru delict de adulteriu, se judecă de patru zile la tribunalul secți II-a. După o deliberare de o oară inculpatul a fost condamnat la 6 luni de închisoare, ear' pe femeia inculpată Maria Botez, la 3 luni.

Greva culegătorilor de litere în București. În tipografiile ȳiarelor opoziționale „România“ și „Națiunea“ s'a născut o grevă între culegătorii de litere de acolo. Se ȳice, că cauza ar fi puțina leață ce o primiau culegătorii acestor ȳiare. În urma grevei, ȳiarele din cestiune nu au apărut Sâmbătă.

Cestiuni scolare.

Adunarea generală a reuniunii învățătorilor români gr.-or. din districtul Sibiului.

Sēlște, 4 Octomvrie v. 1886.

Adunarea generală a reuniunii învățătoresci din districtul Sibiului, careia aparțin învățătorii tractelor protopresbiterale Sibiiu, Sēlște și Avrig, s'a ȳinut în opidul Sēlște la 28, 29 și 30 Septemvrie v.

Înainte de a descrie decurgerea adunării, trebuie să mă opresc la unele momente însemnate, ce au premers deschiderii acestei adunări.

Întimpinarea ce s'a făcut cu acest prilegiu presidentului reuniunii, dlui protopresbiter al tractului Sibiului Simeon Popescu, a fost una din cele mai splendide, ce s'a putut face vreodată presidentului unei reuniuni învățătoresci.

Precum auȳii mai în urmă, mai mulți învățători i-au pus la dispoziție o trăsură cu patru cai drept demonstrație la cele ce s'au scris mai înainte în „T. R.“ la adresa d-sale. Și în această trăsură sosi dl president Duminecă la 28 Septemvrie în opidul nostru, unde cu dor îl așteptau peste 50 învățători, preoțimea din loc și giur și întreg poporul sēlștean.

Dincolo de Săcel îi eșiră înainte călare șese învățători, cari îl întimpinară în numele învățătorilor din tractul Sēlștei; la cruce alți doi învățători salutându-l în numele reuniunii învățătoresci.

În piața opidului îl așteptau apoi membrii reuniunii în corpore și copii — băieții și băiețele — dela scoalele capitale de aici. Directorul scolar dl M. Stoica îl salută prin o vorbire, accentuând cu câtă mulțumită și recunoștință dătoresc învățătorii acestor trei protopresbiterale dlui president, pentru succesele ce le-a arătat reuniunea lor în decursul celor din urmă șese ani, decând o conduce d-sa.

Răspundând la aceste, dl Simeon Popescu ȳise, că d-sa și-a făcut numai datorința și pentru aceasta nu așteaptă nici o mulțumire sau recunoștință. Constată că ar face mai mult, dacă starea sanitară i-ar permite.

Terminând dl Popescu, strigătele de „sē trāească“ nu mai voiau să înceteze.

De aci plecară cu toȳii la biserica, și în ușa bisericii dl protopresbiter Dr. Nicolau Maier bineventă pe presidentul reuniunii învățătoresci în numele tractului Sēlștei.

Ajunși în biserică, învățătorii pregătiseră parastasul pentru în veci neuitatul Archiepiscop și Metropolit Andreiu baron de Șaguna, — parastas dus gata din Sibiiu cu însărcinarea, ca dl protopresbiter Simeon Popescu să pontifice la liturgie și parastas, ear' ei, învățătorii să cante cântările liturgiei și cele dela parastas. Liturgia s'a sēvșit deci decătră părintele protopresbiter Simeon Popescu cu asistența părintelui protopresbiter Dr. Maier și alți cinci preoți.

În decursul slujbei dumnezeesci, mai imposant fu corul învățătorilor, care de Sâmbătă seara sosiseră în Sēlște și se exercitaseră, — apoi rugăciunile în genunchi la liturgie pentru învățătorii din toate trei tractele, pentru scolarii dela scoalele române gr.-or., pentru părinții, tutorii, îngrijitorii și binefăcătorii lor. Aceste rugăciuni s'au făcut de trei ori, la început, la mijlocul și la sfârșitul liturgiei. După liturgie urmă parastasul. La sfârșitul parastasului părintele protopresbiter S. Popescu se sul pe amvon și ȳinu următoarea frumoasă cuvântare:

„Nime nu aprinde lumina și o pune sub obroc, ci în sēfneie și luminează tuturor celor din casă“. (Mat. 5, 15.)

„Scim cu toȳii, iubitor, cât de neplăcut este a petrece și cât de primejdios este a umbla în întunec, „căci cel ce umblă în întunec, nu scie unde merge (Ioan 12, 35) se împedecă, fiindcă întunecul a orbit ochii lui“ (I Ioan 2, 1).

„Numai cugetând de aproape la neplăcerile și primejdiile ce sânt ascunse în întunec, putem prețui din destul binefacerile luminei. Și, dacă am ajuns, ca să le prețuim, numim nebul pe

acela, care aflându-se în întunec, luminarea aprinsă ar acoperi-o, ca rațele ei de lumină să nu-i lumineze, ci el să meargă orbiș în primejdi și perire. Cu mintea întreagă fiind deci: „nimenea nu aprinde lumina și o pune sub obroc, ci în sēfneie, ca să lumineze tuturor celor din casă“.

„Este întunecul nopții și este întunecul sufletului. Măntuitorul, când vorbește în cuvintele citate de întunec, vorbește în alegorie de întunecul nopții, ca și cei mai puțin iscușiți sē-l priceapă și sē înțelegă, că are în vedere întunecul sufletului. Căci nu de cele trecătoare, de cele de jos, de cele trupești s'a îngrijit, cât a fost ca om între oameni, ci totdeauna numai de cele vecinice, de cele de sus, de cele sufletesci; nu are deci în vedere întunecul și lumina trupului, ci întunecul și lumina sufletului.

„În potriua întunecului nopții D-ȳeu a zidit soarele, luna și stelele, și ne-a dat materii ardătoare, cari aprinse răspādesc lumină și alungă întunecul.

„Ori-cât de primejdios este însă întunecul nopții, el nu se poate asemēna cu întunecul sufletului, căci cu cât sufletul este mai presus de trup, cu atât și întunecul sufletului este mai primejdios decât întunecul trupului, decât întunecul nopții.

„Acum, dacă pentru înlăturarea rēului celui mai mic s'a îngrijit D-ȳeu, pentru cel mare sē nu se fi îngrijit; dacă în potriua întunecului nopții a zidit lumina ȳilei, oare în potriua întunecului sufletului sē nu fi zidit nimic, oare sē nu ne fi dat nici o armă spre a ne lupta în potriua acestui dușman?

„Cum nu? Ne-a dat o luminare, pe care sē o aprindem, ca să ne lumineze casa sufletului și cărările lui. Luminarea aceasta este învățatura, este sciința, fără de care omul umblă în lume ca și orbul în întunec, și care singură face pe om să se poată apropia de D-ȳeu, să fie adevăratul chip luminat și adevărata asemănare a lui D-ȳeu, a Părintelui luminilor.

„Și când ne punem întrebarea: ce am făcut noi ca să aprindem în casa și cărările sufletului nostru luminarea ce ne-a dat-o Părintele luminilor, răspunsul este ușor de aflat: faptele ne vedesc. Căci faptele noastre sânt ca și ale vechiului popor israiltean, și tot asemenea și urmările faptelor. Poporul israiltean în vremea lui de moleșire lenevind-se a încetat a se mai îndeletnici cu învățatura și sciința, și a rămas în nesciință, în întunec. De aceea fi și ȳice D-ȳeu prin glasul proorocului Osie (4, 6) „fiindcă ai lăpădat învățatura și sciința și eu te voi lăpăda pe tine“. Și scim cu toȳii, cât de cumplit s'a împlinit această amenințare: poporul jidovesc, lăpădat de D-ȳeu, s'a împrăsciat pe toată fața pământului, ca o pildă viuă a fiului blăstemat, fiind urgia și ocara neamurilor.

„Noi, poporul român, israilul cel nou, care oare-când cu sciința și învățatura o lume am chivernisit, noi moleșindu-ne am lăpădat sciința și învățatura, și lăpădătură ne-am făcut altor neamuri. Toate neamurile, cari au venit la noi ne-au coplesit, ne-au robit și ne-au silit să muncim, pentru-ca ele să se îmbuibă din rodurile muncii noastre. Veacuri întregi de-a rîndul amenințarea făcută vechiului Israil s'a împlinit și cu noi, fiindcă noi ne-am abătut, netrebnic ne-am făcut, am lăpădat învățatura și sciința, avēnd luminare am stîns-o și am pus-o sub obroc. Veacuri întregi nebuli am fost, ferindu-ne de lumină, și rătăcind prin întunec, făcându-ne ocara, risul și baȳocura altor neamuri, — pentru-că am lăpădat sciința și învățatura.

„Tari am fost la brațe, și mulți la număr, ear' cei-ce ne-au pus la jug au fost și mai slabi la brațe, și mai puțini la număr decât noi, și totuși ne-au supus. Pricina este, că neavēnd noi învățatură și sciință, am fost slabi la minte, ear' cei-ce ne-au făcut slugi, au fost tari la minte. Căci nu tăria brațului chivernisește popoarele și dobitoacele, ci tăria minții.

„Vedem spre pildă, că un băiat prinde boii la jug, îi silesc să tragă carul și plugul, nu că doară băiatul ar fi mai tare decât boii, ci fiindcă are mai multă minte decât boii. Așa e și cu popoarele, așa a fost și cu noi: Noi am fost tot atȳia boi puternici și buni de muncă, fiindcă nu avem învățatură; ear' străinii cari au venit la noi, fiind mai cuminte, deși mai puțini și mai slabi, ne-au pus la jug și ne-au silit să muncim pentru ei.

„Dar' în urma urmelor s'a făcut milă de noi Părintelui îndurătorilor și al luminilor, și, precum poporului jidovesc i-a trimis prooci, cari sē-l lumineze cu învățăturile lor: astfel a trimis și în mijlocul poporului românesc un proroc al cūvântului și al faptelor, îmbrăcat cu haina cea sftântă a arhieriei, pe marele metropolit Andreiu, ca să lumineze pe acest popor cu învățăturile și faptele sale, sē-l scoată din întunec la lumină, din robia trupească și sufletească la libertate.

Sânt mulți între noi, cari am avut fericirea a-l vedē în față, a-i auȳi glasul, a-i vedē faptele, a rămāne uimiți de minunata lui înfățișare și a fi răpiți de farmecul numelui lui. Cei-ce l-am vȳdut și l-am cunoscut, acum, simțindu-i lipsa tot mai mult și mai mult, simțim sânta a „pune doliu îndoit“, mai mult decât cei ce-l cunosc numai după audite. Dar' și cei-ce l-am vȳdut și cei-ce nu l-am vȳdut trupește: toȳii ne luminăm de lumina lui, ne încălȳim de căldura lui, ne îndulcim de dulceața lui: toȳii mulțumim Părintelui ceresc, că ni l'a dat, și vȳrsăm lacrimi de sange, că ni l'a luat.

„Între multele și feluritele binefaceri ce ne-a lăsat moștenire, cea mai mare, cea mai aleasă și mai înaltă este partea din ființa sa, din chemarea sa: este lumina, învățatura. Luminător, învățător a fost, cât a fost trupește între noi, dar' a îngrijit, ca între noi să rămān duhovnicește

ca luminător pentru vecii vecilor. Căci a înființat un institut, în care a pus spiritul seu cel mare, din carele neîncetat din an în an să ȳiese deȳi, sute și mii de luminători ai neamului nostru, de învățători ai poporului românesc. Acestora le-a ȳis când a înființat institutul, și le ȳice când ei ies din institut: „voi sēnteȳi lumina lumii romānesci, voi sēnteȳi cetatea, pe care eu o-am zidit pe vârful muntelui pentru poporul român, cetate care nu se poate ascunde dinaintea privitorilor (Mat. 5, 14.); pe voi lumea vȳ privește, căci ai mei învățācei sēnteȳi: „lăpădaȳi lucrurile întunecului și pe poporul român îl îmbrācaȳi în haina luminei“.

„Și, iubitor, mare și grea este sarcina, pe care o primesc asupra lor aceia, cari se fac luminătorii poporului, învățătorii lui. Aș putē ȳice că este cea mai grea din toate sarcinile; căci răspunderea lor este vecinică atât înaintea oamenilor, cât mai vȳrtos înaintea lui Dumneȳeu, căci dela cum își vor împlini chemarea, atȳrnă viitorul, binele și fericirea poporului, a cărui soarte e încredințată mânilor lor. Sciind ei cât de mare este această răspundere, cearcă toate chipurile cum să împlinească tot ce se cere dela ei, ca să aibă și ei bucurie vȳdēnd fericirea și mulțumirea crescēnd pe urmele lor. Ei însă sciu un lucru: „deși duhul este gata, trupul este neputincios“ (Mat. 26, 41.), deși voința și dorința este mare, puterile sânt mărginite nu pot toate câte doresc să facă, nu sciu toate câte doresc să scie, n'au lumină în așa măsură de mare, încât să poată lumina după dorința lor cu destulă strălucire pe alȳii. Și sciind ei că:

„Unde-i unul nu-i putere
La nevoi și la durere;
Unde-s doi puterea cresce
Și dușmanul nu sporește“:

(Alexandri.)

urmând sfatul „marelui Andreiu“ și-au dat mână cu mână, ca strinși cu toȳii, umăr la umăr să se ajutore împrumutată spre a răspādi lumina și a alunga întunecul. Din această pricină s'a înființat Reuniunea învățătorilor, carea în acest an se întrunesc în această comună scutită de D-ȳeu. Învățătorii din un corn de țeară, din trei protopresbiterate se întrunesc astăzi aici, nu pentru plăcerile lor, ci numai spre a se sftăti împreună, a se lumina unul pe altul și a afla chipul cel mai sigur și mai roditor de a fi folositori neamului românesc, de a se face apostoli ai învățaturii și sciinții în scoalele poporului nostru. O jertfă este dela ei, o osteneală fără resplăte pe-trecerea lor aici în aceste ȳile, dar' o onoare totodată pentru această comună, că în sinul ei se petrece acest mare sftat: cum sē se lumineze mai cu succes neamul românesc, spre a se înalta cu vremea earăși la înălțimea, la care a fost oare-când, căci scris esta în cartea poetului:

„Viitor de aur Romānimea are
Și prevēd prin secolii a ei înălțare“.

(Bolentinean.)

„Primiȳii deci cu dragostea frățască, căci fraȳii vostri sânt ei; mai mult: sânt părinții luminători ai fiilor vostri, sânt cei mai mari binefăcători ai vostri. Arătaȳi-vē vrednici de distincȳiunea ce v'au făcut venind la voi, și necerēnd dela voi decât dragostea voastră.

„Ear' voi, fraȳilor, împreună sirguitorilor, împreună lucrătorilor în via cea duhovnicească, împreună luminătorilor și învățătorilor ai poporului din districtul Sibiului, voi: „ca fiii lumii sē umblaȳi“, cu deosebire în aceste ȳile, în cari vȳ arȳeȳi lumii ca corporaȳiune. Nu uitaȳi, că dela conduita voastră atȳrnă vaȳa, reputaȳiunea, autoritatea voastră, și apoi rezultatul ostenelelor voastre. Daȳi-vē silinȳa a urma întru toate sftaturile și poruncile ce am primit dela acela, carele ne-a ales și ne-a trimis, dela neuitatul nostru Părinte „Andreiu“, care din locașurile cele vecinice ne privește, ne binecuvēntă pre noi și binecuvēntă rȳina noastră și ostenelele noastre de a lumina poporul, binecuvēntă pe poporul, carele ne ascultă pe noi, și roagă pe Părintele Luminilor ca să ne lumineze pe toȳii cu lumina sa cea cerească, spre a fi adevăraȳii fii ai luminii, și moșteni ai împărăȳiei fȳgăduite celor ce umblă în lumină. Amin!“

(Va urma.)

Bibliografie.

„Meseriașul român“. Foaie pentru învățatură și petrecere, alcătuită pentru meseriași și toȳii iubitorii de meserii. Ese la 1 și 15 a fiecărei luni. Brașov, 1/13 Octomvrie 1886. Anul I. Nr. 16. Sumar: Manierele meseriașului. — Legea pentru meserii din 1884. (urmare). — Din igienă lucrătorului. Despre curățenia trupului (urmare). — Statistica meseriașilor romāni din Transilvania și Ungaria. — Povestea unui om leneș (din povestile lui I. Creangă). — Din povestea vorbeii de Ant. Pan. — Multe și mērunte. — Felurite pentru meseriași. — Tȳrgurile dela 1—14 Octomvrie 1886. — Anunț.

Serviciul telegrafic

al

„TRIBUNEI“.

Sofia, 18 Octomvrie n. Situaȳia ear' e încordată. Guvernul bulgar, precum se aude, stă să ajungă la o înțelegere cu Rusia. Elementele moderate, mai ales reprezentate prin ministrul de externe Nacievici și ministrul Stoiloff, după-ce în cestiunea alegerilor au cedat elementelor progresiste, stăruie acum, ca guvernul să pāsească față cu Rusia pe calea concesiunilor.

Director: Ioan Slavici.

Redactor responsabil: Aurel Popa.

Economie.

Piața din Mediaș, 14 Oct. Grâu hectolitru fl. 4.80 până fl. 5.25; grâu mestecat fl. 3.80 până fl. 4.20; secara fl. 3.— până fl. 3.20; orzul — până fl. —; ovăsul fl. 1.60 până fl. 1.70; cucuruzul fl. 4.— până fl. 4.25; semința de cânepă fl. 3.— până fl. 3.50; crumpenele fl. 1.20 până fl. 1.50; mlaialul hectolitru fl. — până fl. —; mazerea fl. 6.— până fl. 6.50; fasolea fl. 4.— până fl. 4.25; linteia fl. — până fl. —; chiminul (secăreana) fl. 30.— până fl. 32.—; sâu brut 100 kilograme fl. 18.— până fl. 22.—; lumini de sâu vârsate fl. 40.— până fl. 42.—; unsorarea de porc fl. 55.— până fl. 60.—; slămina fl. 40.— până fl. 50.—; cânepa fl. 38.— până fl. 40.—; fânul fl. 1.40 până fl. 1.80; săpunul 100 bucăți fl. 20.— până fl. 40.—; spiritul gradul 9 cr.; carnea de vită chilo — până 32 cr.; carnea de vițel 24 până 32 cr.; carnea de porc 44 cr.

LOTERIE.

Tragerea din 16 Octomvrie st. n.
Timișoara: 10 19 63 30 65.
Viena: 18 88 77 24 13.

Piața cerealelor din Portul Brăila.

Raportor Nicolai V. Perlea, Brăila.
Operațiile efectuate în 3 Octomvrie 1886.

Vendătorii	Cumpărătorii	felul	hectol.	greut. libru	prețul lei
Nichiforescu	Căpitan	Porumb	1300	60 ³ / ₄	7.05
G. Mendl	Roth	"	2400	59 ¹ / ₂	6.85
Grosovici	Bellet	Grâu	1300	57 ¹ / ₂	9.50
"	Zvetovici	"	1560	59 ¹ / ₄	11.—
Agalidi	Galiatato	"	1300	58 ¹ / ₄	10.20
Vrioni	Dreifus	"	3200	57 ¹ / ₂	9.32 ¹ / ₂
Manari	G. Mendl	"	4100	59	10.50
Cațica	Feitler	"	850	57 ¹ / ₂	10.—
Bloch	Schmierer	"	2200	58 ¹ / ₄	10.75
Bach	Peirano	"	1150	55 ¹ / ₂	9.35
Frischman	Conduri	"	300	57 ¹ / ₂	10.10
Tetene	Schmierer	Secară	3500	53 ¹ / ₂	5.95
"	"	"	1200	53 ¹ / ₂	5.95
Perlea	"	Orz	2450	44 ¹ / ₂	4.45
Suditu	Rosvan Ali	"	1450	44 ¹ / ₂	4.42 ¹ / ₂
Gardeli	Cuppa	Ovăș	2000	0 ⁰ / ₀	8.65

Cursul pieței din Sibiu

Hartie-monetă română	Cump.	8.40	vend.	8.45
Lire turcesci	"	11.20	"	11.25
Imperiali	"	10.20	"	10.25
Ruble rusești	"	1.16	"	1.18

Bursa de București.

Cota oficială dela 15 Octomvrie st. n. 1886.	Cump.	96 ¹ / ₂	vend.	97.—
Renta amort. (5%)	"	87 ⁷ / ₈	"	—
Rur. conv. (6%)	"	270.—	"	275.—
Act. de asig. Dacia-Rom.	"	1010.—	"	1030.—
Banca națională a României	"	33.—	"	34.—
Impr. oraș. București	"	—	"	—
Act. de asig. Naționala	"	—	"	—
Credit mob. rom.	"	—	"	—
Scrisuri fonciare urbane (5%)	"	100 ¹ / ₂	"	101.—
Schim 3 luni	"	25.13 ³ / ₄	"	—
Societ. const.	"	164.—	"	—
Aur	"	15.50	"	15. ³ / ₄

Bursa de Budapesta

din 16 Octomvrie st. n. 1886.

Renta de aur ung. 6%	103.—
" " " 4%	92.—
" " hârtie " 5%	151.50
Împrumutul căilor ferate ung.	100.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	115.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	115.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	104.50
Bonuri rurale ung.	104.50
" " " cu cl. de sortare	104.50
" " " bănățene-timișene	104.50
" " " cu cl. de sortare	104.25
" " transilvane	104.25
" " croato-slavone	98.50
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	121.25
Împrumut cu premiu ung.	124.—
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	82.50
Renta de hârtie austriacă	83.50
" " argint austriacă	114.25
" " aur austriacă	138.50
Losurile austr. din 1860	852.—
Acțiunile băncii austro-ungare	287.50
" " de credit ung.	278.60
" " " austr.	101.50
Argintul	5.91
Scrisuri fonciare ale institut. de cred. și ec. „Albina“	9.92
Galbeni împărătesci	61.35
Napoleon-d'ori	125.20
Mărci 100 imp. germane	—
Londra 10 Livres sterlingi	—

Bursa de Viena

din 16 Octomvrie st. n. 1886.

Renta de aur ung. 6%	102.90
" " " 4%	91.80
" " hârtie " 5%	151.50
Împrumutul căilor ferate ung.	99.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	116.25
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	104.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	104.50
Bonuri rurale ung.	104.50
" " " cu cl. de sortare	104.50
" " " bănățene-timișene	104.50
" " " cu cl. de sortare	104.25
" " transilvane	104.25
" " croato-slavone	98.50
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	121.—
Împrumut cu premiu ung.	123.75
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	82.45
Renta de hârtie austriacă	83.65
" " argint austriacă	114.30
" " aur austriacă	139.—
Losuri austr. din 1860	868.—
Acțiunile băncii austro-ungare	287.—
" " de credit ung.	278.60
" " " austr.	5.90
Argintul	9.92
Galbeni împărătesci	61.40
Napoleon-d'ori	125.80
Mărci 100 imp. germane	—
Londra 10 Livres sterlingi	—

Banca generală de asigurare „TRANSILVANIA“

în Sibiu,

[286] 11

fundată în anul 1868

asigurează prelungă condițiunile cele mai favorabile:

- în contra pericolului de foc și exploziune clădiri de ori-ce fel, mărfuri, produse de câmp, mobilii etc.
- pe viața omului în toate combinațiunile, precum: asigurări de capitaluri pe cazul morții și pentru termuri fixate, de zestre și de rente.

Dela fundarea institutului se plătiră:

Despăgubiri pentru daune cauate prin foc	Sume asigurate pe viață
în a. 1869—1882 fl. 481,950.41	în a. 1869—1882 fl. 315,301.91
în a. 1883 " 34,761.25	în a. 1883 " 32,843.10
în a. 1884 " 24,778.08	în a. 1884 " 40,084.13
în a. 1885 " 35,702.29	în a. 1885 " 35,843.24
Suma fl. 577,192.03	Suma fl. 424,072.38

1,001.264 fl. 41 cr.

Conform bilanțului pentru 1885 fondurile de rezervă și garanție se urcă la
580.233 fl. 66 cr.

Prospecte și formulare se dau gratis.

Deslușiri se dau și oferte de asigurări se primesc prin Direcțiune în Sibiu (Strada Cisnădiei Nr. 5, casa proprie), sau prin Agenturile generale și principale în Brașov (C. I. Münnich), Cluj și Arad, precum și prin Agenturile speciale în locurile mai însemnate.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octomvrie 1886.

Budapesta—Predeal					Predeal—Budapesta					Budapesta—Arad—Teiuș					Teiuș—Arad—Budapesta					Copsa mică—Sibiu				
	Tren mixt	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren de porșcano		Tren de porșcano	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren omnibus		Tren omnibus	Tren de porșcano	Tren de porșcano		Tren omnibus	Tren mixt	Tren omnibus	Tren de porșcano						
Viena	11.10	7.40			Bucuresci		4.70	7.30		Viena		11.10	12.10	Teiuș		11.24	2.40		Copsa mică		2.02	3.55		
Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.20	Predeal		9.32	1.14		Budapesta		8.20	9.05	Alba-Iulia		12.19	3.59		Șeica mare		2.29	4.22		
Szolnok	11.05	4.05	5.40	9.26	Timiș		9.56	1.45		Szolnok		11.20	12.41	Vințul de jos		12.30	4.22		Loamneș		3.04	4.57		
P. Ladány	2.02	5.45	5.58	11.40	Brașov	{	10.29	2.32		Arad	{	4.10	5.45	Șibot		1.01	4.51		Ocna		3.30	5.23		
Oradea-mare	4.12	6.58	8.30	1.28	Feldioara	{	4.16	7.47		Glogovaț	{	7.04	4.30	Orăștia		1.32	5.18		Sibiu		3.50	5.43		
Vărad-Velenceze		7.03	9.14	1.52	Apatia	{	5.02	8.24		Gyorok	{	7.22	4.43	Simeria (Piski)		2.31	6.15		Sibiu		9.31	10.50		
Fugyi-Vásárhely			9.24	2.—	Agostonfalva	{	5.43	8.51		Pauliș	{	7.58	5.07	Deva		2.52	6.35		Ocna		9.55	11.14		
Mező-Telegd		7.33	10.19	2.34	Homorod	{	6.15	9.14		Radna-Lipova	{	8.17	5.19	Branička		3.23	7.02		Loamneș		10.20	11.39		
Rév		8.54	11.38	3.18	Hașfalău	{	7.06	9.51		Conop	{	8.36	5.41	Ilia		3.55	7.28		Șeica mare		10.48	12.07		
Bratca			12.18	3.41	Sighișoara	{	8.52	11.03		Bérvava	{		6.09	Gurasada		4.08	7.40		Copsa mică		11.11	12.30		
Bucia			12.54	4.01	Elisabetopole	{	9.31	11.26		Soborșin	{		7.25	Zam		4.44	8.11							
Ciucia		8.58	1.57	4.26	Mediaș	{	10.16	12.—		Zam	{		8.01	Soborșin		5.30	8.46							
Huiedin		9.28	3.11	5.08	Copșa mică	{	10.57	12.29		Gurasada	{		8.34	Bérvava		6.27	9.33		Cucerdea—Oșorheiu—Regh.-săs.					
Stana			3.40	5.27	Micăsasa	{	11.19	12.44		Ilia	{		8.55	Conop		6.47	9.53		Cucerdea		3.32	10.20	3.25	
Aghirș			4.15	5.50	Blaj	{	11.31	12.49		Branička	{		9.19	Radna-Lipova	9.06	7.28	10.27	5.58	Cheța		4.02	10.50	3.58	
Ghirbău			4.36	6.02	Crăciunel	{	11.52	1.05		Deva	{		9.51	Pauliș	9.26	7.43	10.42	6.18	Ludoș		4.23	11.11	4.20	
Nădășel			4.58	6.24	Teiuș	{	12.31	1.34		Simeria (Piski)	{		10.35	Gyorok	9.46	7.59	10.58	6.38	M.-Bogat		4.33	11.20	4.30	
Cluj	{	10.28	5.26	6.43	Alba-Iulia	{	1.51	2.19		Orăștia	{		11.11	Glogovaț	10.21	8.28	11.35	7.13	Cipeu-Iernut		5.10	11.57	5.11	
Apahida	11.—			7.08	Aiud	{	2.18	2.39		Șibot	{		11.43	Arad	10.38	8.42	11.39	7.30	Kerelő-Sz.-Pál		5.25	12.12	5.28	
Ghirș	11.19			7.36	Vințul de sus	{	2.48	3.01		Vințul de jos	{		12.18	Szolnok		9.17	12.31		Nireșteu		5.48	12.36	5.53	
Cucerdea	1.06			9.16	Uioara	{	2.56	3.08		Alba-Iulia	{		12.36	Budapesta		2.32	5.12		Oșorheiu	{	6.07	12.55	6.13	
Uioara	1.13			10.—	Cucerdea	{	3.14	3.22		Teiuș	{		1.29	Viena		6.—	8.20		Reghinul-săs.	{	6.41	1.20		
Vințul de sus	1.20			10.19	Ghirș	{	4.01	3.56								3.—	6.05				8.40	3.22		
Aiud	1.41			10.48	Apahida	{	5.28	5.10		Simeria (Piski)—Petroșeni				Petroșeni—Simeria (Piski)					Regh.-săs.—Oșorheiu—Cucerdea					
Teiuș	2.10			11.34	Cluj	{	5.56	5.30	8.—	Simeria		11.21	2.42	Petroșeni		6.10	10.07		Reghinul-săs.	{	4.45		6.10	
Crăciunel	2.35			12.12	Nădășel	{	6.31	6.03	8.36	Streiu		11.58	3.25	Banița		6.53	10.48		Oșorheiu	{	6.34		8.—	
Blaj	2.48			12.30	Ghirbău	{	6.52	6.21	9.02	Hațeg		12.46	4.16	Crivadia		7.37	11.25		Nireșteu		6.56	12.15	10.20	
Micăsasa	3.20			12.52	Aghirș	{	7.08		9.32	Pui		1.37	5.11	Pui		8.20	12.05		Kerelő-Sz.-Pál		7.16	12.35	10.39	
Copșa mică	3.41			1.52	Stana	{	7.23		10.11	Crivadia		2.24	5.58	Hațeg		9.01	12.42		Cipeu-Iernut		7.40	12.58	11.02	
Mediaș	4.—			2.18	Huiedin	{	7.50		10.51	Banița		3.05	6.40	Streiu		9.52	1.22		M.-Bogat		8.03	1.19	11.23	
Elisabetopole	4.35			3.03	Ciucia	{	8.12	7.14	12.16	Teiuș		3.37	7.12	Simeria		10.31	1.53		Ludoș		8.37	1.49	11.53	
Sighișoara	5.10			3.59	Bucia	{	8.52	7.43		Arad—Timișoară				Timișoară—Arad					Cheța		8.51	2.02	12.06	
Hașfalău	5.37			4.28	Bratca	{	9.10			Arad		6.05	5.48	Timișoară		6.25	5.—		Cucerdea		9.08	2.18	12.22	
Homorod	7.02			6.16	Rév	{	9.29		1.21	Aradul nou		6.33	6.19	Mercizfalva		7.19	6.02							
Agostonfalva	7.43			6.44	Mező-Telegd	{	9.41	8.22	2.02	Németh-Ságh		6.58	6.44	Orcizfalva		7.46	6.32		Simeria (Piski)—Uniedoară					
Apatia	8.11			7.46	Fugyi Vásárhely	{	10.24	8.48	3.06	Vinga		7.29	7.16	Vinga		8.15	7.02		Simeria (Piski)				2.18	
Feldioara	8.41			8.25	Vărad-Velenceze	{	10.53		3.88	Orcizfalva		7.55	7.47	Németh-Ságh		8.36	7.23		Cerna				2.39	
Brașov	{	9.21		9.15	Oradea-mare	{	11.—	9.13	3.54	Mercizfalva		8.14	8.08	Aradul nou		9.11	8.01		Uniedoara				3.08	
Timiș	1.55	5.45			P. Ladány	{	11.15	9.18	4.05	Timișoară		9.08	9.02	Arad		9.27	8.17		Uniedoară—Simeria (Piski)					
Predeal	2.53	6.22			Szolnok	{	11.15	9.18	10.55	Arad		6.05	5.48	Timișoară		6.25	5.—		Uniedoara				5.10	
Bucuresci	3.28	6.47			P. Ladány	{	1.09	10.38	5.17	Aradul nou		6.33	6.19	Mercizfalva		7.19	6.02		Cerna				5.36	
	9.35	11.45			Szolnok	{	3.29	12.20	5.25	Vinga		7.29	7.16	Németh-Ságh		8.15	7.02		Simeria (Piski)				5.55	
					Budapesta	{	3.29	12.20	5.25	Orcizfalva		7.55	7.47	Németh-Ságh		8.36	7.23							
					Viena	{	6.88	2.15	10.—	Mercizfalva		8.14	8.08	Aradul nou		9.11	8.01							
						{	6.88	2.15	10.—	Timișoară		9.08	9.02	Arad		9.27	8.17							
						{	3.—	8.—	6.05	Ghirș—Turda				Turda—Ghirș										
						{	3.—	8.—	6.05	Ghirș		9.26	4.19	Turda		8.29	3.10							
						{	3.—	8.—	6.05	Turda		9.47	4.40	Ghirș		8.50	3.40							

Nota: Numerii incuadrați cu linii groase însemnează oarele de noapte.